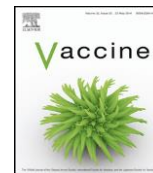

Ваксина

Оригинала на английски виж на [Списание "Ваксини"](#) - брой 32/2014 4813
Начална страница на списанието: www.elsevier.com/locate/vaccine

Уводна статия:

Имунизацията на здравните работници - критична стъпка за безопасността на пациентите

Хелена Малтезу и Г. А. Поланд

В началото на 21^{ви} век предаването на ваксинопредотвратими заболявания (ВПЗ) и мащабните епидемии продължават да са предизвикателство за здравните системи дори в развити страни с отдавна действащи програми за ваксинопрофилактика. Подобни избухвания често са скъпо струващи от гледна точка на брой случаи, заболяемост (понякога и с фатален край), контрол на инфекцията, проследяване на контактните и създават затруднения при предоставянето на здравни услуги (1).

Много ВПЗ приемани за „детски“ болести, при възрастните може да се развият с атипични симптоми и/или да са били рядко срещани от доставчиците на здравни услуги (ДЗУ) в ерата на ваксините, като в резултат може да не бъдат диагностицирани навреме и спрямо тях да не бъдат приложени незабавно мерките за контрол на инфекциозни заболявания (1;2). Уязвимите ДЗУ са изложени на риск да заболее и са източник на инфекция за уязвимите високорискови пациенти. Ваксинацията на ДЗУ се обосновава от необходимостта самите те да бъдат защитени, а непряко и техните уязвими пациенти, но също и да се съхрани основната структура, която осигурява здравно обслужване (3).

Ваксините срещу Хепатит Б и инфлуенца са определящи за глобалната политика за ваксинация на ДЗУ. Въпреки факта, че и двете ваксини са препоръчителни за ДЗУ от почти три десетилетия, при доброволността на ваксинацията, проучванията сочат процент на ваксинираните здравни работници под оптималния (3;4). Извън САЩ, през последните десетилетия опитите да се увеличи приемът на противогрипна ваксина от ДЗУ си останаха с незадоволителен до голяма степен резултат. Свързаната с пандемията от 2009 г. кампания за ваксинация на здравните работници срещу H1N1 ускори процеса на приемане на политика за задължителна ваксинация на ДЗУ в САЩ. Резултатът се изрази в отлични проценти на покритие. Споровете „за“ или „против“ задължителната ваксинация се въртят около принципите за безопасност на пациентите, автономията на доставчиците на здравни услуги, тяхната професионална и етична отговорност, и юридическите аспекти на задължителността (3;5;6). Въпреки че в наши дни двигателят по въпроса с ваксинирането на ДЗУ е задължителната противогрипна ваксинация, е нужен не специфичен за едно заболяване, а холистичен подход. В европейските страни има разлики в политиката за ваксинопрофилактика на здравните професионалисти по отношение на препоръчаните ваксини, показанията и законодателната рамка. Дори и днес, и въпреки мащабните епидемии от морбили през последното десетилетие, в няколко европейски страни липсва действаща политика за ваксинация на ДЗУ срещу морбили (7). Проучвания сред ДЗУ в и извън Европа разкриват съществени празноти в имунизацията срещу няколко ВПЗ. Налице е остра нужда от по-категорични препоръки за ваксинацията на ДЗУ, като се вземат предвид текущите местни и международни епидемиологични тенденции, и категоричната необходимост от задължителна ваксинационна политика срещу инфекциозни заболявания, които могат да се предадат на пациентите, при условие, че за тези заболявания съществуват безопасни и

ефективни ваксини. Очакванията на пациентите са да не бъдат излагани на риск да им бъдат предадени ВПЗ от здравните професионалисти.

Настоящият брой на нашето списание е посветен на ВПЗ и ваксинирането на ДЗУ. Постарахме се да обхванем широк спектър от теми, като наблегнахме на повторната поява на ВПЗ в развитите страни (например дребна шарка в Европа и САЩ, и коклюш в САЩ). Акцентираме също и на горещи теми в общественото здраве (например политиките за задължителна ваксинация и засилващото се движение срещу ваксинирането), въпроси свързани с комуникацията и образованието на ДЗУ - включително студентите по здравни грижи, ролята на ДЗУ като пример за широката общественост, практически въпроси касаещи извършването на ваксинациите. В тази инициатива ни помогнаха световно признати специалисти по здравни грижи, за което им благодарим. Представяме ви този труд с надеждата да даде началото на плодотворни дискусии и да окуражи усилията за промоция на безопасността както за специалистите по здравни грижи, така и за пациентите за които те имат привилегиата да се грижат.

Библиография:

- [1] Maltezou HC, Wicker S. Measles in health-care settings. Am J Infect Control 2013;41:661–3.
- [2] Centers for Disease Control and Prevention. Hospital-acquired pertussis among newborns-Texas, 2004. Morb Mortal Wkly Rep 2008;57:600–3.
- [3] Infectious Diseases Society of America policy on mandatory immunization of health care workers against seasonal and pandemic influenza. Accessed May 5, 2014 at: http://www.idsociety.org/uploadedFiles/IDSA/Policy_and_Advocacy/Current_Topics_and_Issues/Immunizations_and_Vaccines/Health_Care_Worker_Immunization/Statements/IDSA%20Policy%20on%20Mandatory%20Immunization%20Revision%20083110.pdf
- [4] Byrd KK, Lu PJ, Murphy TV. Hepatitis B vaccination coverage among health-care personnel in the United States. Public Health Rep 2013;128:498–509.
- [5] Poland GA. Mandating influenza vaccination for health care workers: putting patients and professional ethics over personal preference. Vaccine 2010;28:5757–9.
- [6] Poland GA, Tosh P, Jacobson RM. Requiring influenza vaccination for health care workers: seven truths we must accept. Vaccine 2005;23:2251–5.
- [7] Maltezou HC, Wicker S, Borg M, Heining U, Puro V, Theodoridou M, et al. Vaccination policies for health-care workers in acute health-care facilities in Europe. Vaccine 2011;29:9557–62.

За авторите:

Хелена Малтезу - Катедра „Интервенции в здравните заведения“, Център за контрол и превенция на заболяванията, Атина, Гърция; helen-maltezou@ath.forthnet.gr

Г. А. Поланд - Мейо клиник, Катедра „Педиатрия и медицина за юноши“, Група за проучване на ваксините, Рочестър, Минесота, САЩ

Публикувано онлайн 23 май 2014 год.